

Aan

Minister van SZW

nota

Concept wijzigingsbesluit SMB maatregel Praktisch
beoordelen

TER BESLISSING

Directie

Datum

2 november 2023

Onze referentie

2023-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

2

Aanleiding

In de voortgangsbrief sociaal-medisch beoordelen van 6 oktober 2023 heeft u de tijdelijke maatregel Praktisch beoordelen aangekondigd. Dit heeft geleid tot het concept wijzigingsbesluit praktisch beoordelen. Hiermee worden werknemers die werken bij de WIA-claimbeoordeling (of na de 1^e ziektedag), op basis van alleen hun feitelijke verdiensten beoordeeld door UWV om te komen tot een arbeidsongeschiktheidspercentage, en niet meer óók op basis van een theoretische schatting.

In deze nota brengen we u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en de planning. We vragen uw akkoord om het besluit te agenderen in de MR, zodat het vervolgens voor internetconsultatie (en uitvoeringstoetsen) kan worden uitgezet. Daartoe is ook het MR-formulier bijgevoegd.

Geadviseerd besluit

- Het streven is om het wijzigingsbesluit in de MR van 17 november te agenderen om instemming te vragen om het wijzigingsbesluit in openbare internetconsultatie te brengen. Gaat u hiermee akkoord? Zo ja, dan kunt u bijgevoegde MR-formulier tekenen. Het
- Als u akkoord bent zal DG SZI de brief aan UWV voor uitvoeringsonderzoek ondertekenen.
- Als bijlage is het concept wijzigingsbesluit bijgevoegd. Eventuele opmerkingen en wensen tot aanpassing bij deze versie van het wetsvoorstel horen we graag zo snel mogelijk met het oog op de aanlevertermijnen voor de MR (10 november voor de MR van 17 november). Indien u een bespreking wenst, adviseren wij u deze nota ter bespreking te agenderen in de Beleidsstaf DGSZI. Deze wordt nog gepland.

Kernpunten

- Eerder (nota van 28 augustus met betrekking tot de voortgangsbrief SMB) bent u geïnformeerd over de vormgeving van de maatregel Praktisch beoordelen.
 - Deze maatregel houdt in dat voor mensen die werken bij de WIA-claimbeoordeling (of na de 1^e ziektedag), op basis van alleen hun feitelijke verdiensten een beoordeling wordt gemaakt van hun

arbeidsongeschiktheidspercentage, en niet meer óók op basis van een theoretische schatting, zoals nu het geval is.

Datum
2 november 2023

- De maatregel past binnen de huidige Wet WIA. Enkel het Schattingsbesluit (AMvB) moet worden aangepast om de werkwijze 'praktisch beoordelen' mogelijk te maken.
- De bestaande criteria voor praktisch beoordelen worden niet gewijzigd. De in de jurisprudentie bevestigde en/of ontwikkelde beoordelingspunten blijven hetzelfde. De maatregel zal daarom ook geen veranderingen in de rechten van werknemers of werkgevers tot gevolg hebben.
- De beoogde ingangsdatum is 1 juli 2024 voor de duur van drie jaar.
De maatregel levert naar verwachting een besparing op van 2.000 tot 3.000 WIA-claimbeoordelingen per jaar.

Onze referentie
2023- [REDACTED]

- Bij het versturen van de voortgangsbrief SMB van 6 oktober waren er nog enkele openstaande punten. Deze punten zijn inmiddels verder uitgewerkt.
 - De nieuwe werkwijze bij een WIA-herbeoordeling, de beoordeling van herleving van een beëindigd WIA-recht en de beoordeling van het later ontstaan van een WIA-recht wordt op gelijklopende wijze ingevoerd.
 - Overige arbeidsongeschiktheidsbeoordelingen zoals de zogenaamde Eerstejaars Ziektewetbeoordeling (ZW), de WAO, WAZ en Wajong vallen buiten de maatregel.
 - Voor de EZWb is dit is anders dan eerder beschreven waarin stond dat het voor deze beoordeling logisch en wenselijk leek om de methodiek van praktisch beoordelen ook over te nemen. Geconcludeerd is dat het effect van alleen een praktische beoordeling uitvoeren voor de Ziektewet-gerechtigde groter is dan voor de WIA-gerechtigde (zie toelichting). Hiermee ontstaat een onwenselijke prikkel, mogelijk leidend tot een lagere uitstroom van uitkeringsgerechtigden in het tweede ziektewetjaar. Hierover loopt de afstemming met UWV nog. UWV is voornemens hier tijdens de U-toets op te reageren.
 - De budgettaire effecten zijn aangepast met betrekking tot herbeoordelingen en herleving van recht. De aanpassing heeft geen gevolgen en past nog steeds binnen de gereserveerde middelen van de voorjaarsbesluitvorming.
 - Voor wat betreft de inwerkingtreding en eventueel overgangsrecht is besloten om de maatregel met onmiddellijke werking in te laten gaan zonder overgangsrecht.
- Met UWV is monitoring van de effecten van de maatregelen uitgewerkt en afgestemd. UWV zal voorafgaand aan de maatregel een zogenaamde nulmeting uitvoeren. Tevens worden na invoering van de maatregel de effecten van de maatregel gemonitord.
- Op 1 november is het wijzigingsbesluit met sociale partners in de Regiegroep besproken. Sociale partners uitten enkele zorgen (zie toelichting), maar de conclusie van het overleg was dat SZW verder gaat met de uitwerking van de maatregel.

Toelichting

Datum
2 november 2023

Wijzigingen t.o.v. eerdere versie

Onze referentie
2023-[REDACTED]

- Eerder was voorzien om de Eerstejaars Ziektewetbeoordelingen (EZWB's) ook volgens de werkwijze zoals bedoeld met deze maatregel te gaan uitvoeren. Voortschrijdend inzicht leert dat het effect van de maatregel voor dit type beoordelingen groter is dan bij een WIA-claimbeoordeling.
- Hoewel de beoordeling van de zieke werknemer (vangnetter) die Ziektewetuitkering ontvangt in het tweede ziektejaar (de zogenaamde Eerstejaars Ziektewetbeoordeling – EZWB) overeenkomt met de WIA-beoordeling, zijn de mogelijke uitkomsten van deze beoordelingen verschillend.
- Bij de EZWB-beoordeling is alleen bepalend of de zieke werknemer meer of minder dan 35% inkomensverlies heeft door diens ziekte of gebrek. De uitkomst is ofwel dat iemand recht houdt op de ZW-uitkering, ofwel dat dit niet het geval is. Dit in tegenstelling tot de WIA, waar de uitkomst ook ziet op de mate van arbeidsongeschiktheid.
- Voor de EZWB geldt dat wanneer alleen een praktische beoordeling zou worden uitgevoerd, iemand met een lage urenomvang of lage loonwaarde, meer dan 35% inkomensverlies heeft en daardoor het Ziektewetrecht behoudt. In reguliere situatie staat hier een theoretische schatting naast waaruit een lagere arbeidsongeschiktheidsvaststelling kan volgen, waardoor deze persoon zou uitstromen.
- Hierdoor ontstaat een ongewenste prikkel om in een tijdelijk of klein dienstverband te hervatten om het Ziektewetrecht te behouden. ||

Wijziging vol?
dat is zo, maar kan wel omvrijd heb?
Aha, idd!

Datum
2 november 2023

Onze referentie
2023-

Financiële gevolgen

Door onderhavige aanpassing aan het schattingsbesluit wordt de WIA-claimbeoordeling en herbeoordeling anders vormgegeven. Door de mogelijkheid dat de verzekerde een hogere mate van arbeidsongeschiktheid krijgt toegekend dan in de huidige situatie, zal er een lichte stijging van de uitkeringslasten WIA mogelijk zijn. Hiernaast zullen ook inverdieneffecten optreden bij de WW en WIA. Dit alles past binnen de binnen de voorjaarsbesluitvorming gereserveerde middelen.

Tabel 1: Budgettaire effecten SZW-uitgaven per regeling (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	struc.
WIA	0,5	3,9	7,9	11,3	11,8	11,7	0
WW	-0,1	-0,8	-1,1	-1,1	-0,4	0	0
Bijstand			-0,2	-0,6	-1,0	-1,1	0
Totale uitkeringslasten	0,4	3,2	6,5	9,7	10,4	10,6	0

Planning

- Voor behandeling in de MR van 17 november moeten de stukken vrijdag 10 november uiterlijk 10u naar AZ worden verzonden. Om geen vertraging op te lopen is alvast het MR aanbiedingsformulier ingevuld. Als u deze tekent wordt het samen met het concept wijzigingsbesluit aangeboden.
- Het wijzigingsbesluit wordt naast internetconsultatie ook uitgezet voor verschillende toetsen en adviezen: bij UWV en het Adviescollege toetsing regeldruk.
- Deze verzoeken worden in de week van de MR verzonden door de DGSZI.

¹ Bedragen zijn in prijspeil 2023.

Bijlagen

Volnummer	Naam	Actie	Informatie	Datum 2 november 2023	Onze referentie 2023- [REDACTED]
1	Aanbiedingsformulier MR	Ter ondertekening			
2	Concept wijzigingsbesluit Praktisch beoordelen	Bijlage bij verzending			
3	Brief UWV verzoek utoets Praktisch beoordelen	Verzenden aan overig (zie adres brief)	Door DG SZI		

26/1 2024

Aan Minister van SZW

nota

Aanbieding MR Ontwerpbesluit tot wijziging van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten in verband met tijdelijke regels over het beoordelen van arbeidsongeschiktheid bij feitelijke werkzaamheden

Aanleiding

- In de Kamerbrief van 6 oktober 2023 heeft u de maatregel 'Praktisch beoordelen' aangekondigd. Met de maatregel worden werknemers die werken bij de WIA-claimbeoordeling (of na de 1^e ziektedag), op basis van alleen hun feitelijke verdiensten beoordeeld om te komen tot een arbeidsongeschiktheidspercentage, en niet meer óók op basis van een theoretische schatting.
- Begin november heeft u het ontwerpbesluit gelezen en uitgezet voor internetconsultatie- en toetsing. In deze nota informeren wij u over de uitkomsten daarvan.
- Op 22 januari 2024 is het ontwerpbesluit behandeld in de CWIZO. Besloten is dat het ontwerpbesluit kan worden doorgeleid naar de Ministerraad van 2 februari 2024. Het aanbiedingsformulier is bijgevoegd.

Geadviseerd besluit

- Indien u kunt instemmen met de toevoegingen van de internetconsultatie en uitvoeringstoets (voornamelijk hoofdstuk 8) in het ontwerpbesluit kunt u bijgevoegd aanbiedingsformulier ondertekenen.
- In verband met de tijdige aanbieding van de stukken bij AZ, verzoeken wij u het aanbiedingsformulier uiterlijk vrijdag 26 januari 2024 te ondertekenen.
- NB. Er vindt nog ambtelijk overleg plaats tussen J&V en SZW over een inschatting van de gevolgen voor de rechtsketen, wat vóór vrijdag 26 januari 2024 tot overeenstemming op ambtelijk niveau moet leiden. Mocht dat onverhoopt niet lukken, zullen we hierover uiterlijk vrijdagochtend berichten.

Kernpunten

- De mate van arbeidsongeschiktheid in (o.a.) de WIA wordt vastgesteld middels een inkomstenvergelijking tussen het loon dat werd verdiend voor intreden ziekte/gebrek en het loon dat nog kan worden verdiend (theoretische schatting) of feitelijk wordt verdiend (praktische beoordeling), daarbij rekening houdend met de beperkingen die iemand heeft.
- Met de maatregel 'Praktisch beoordelen' wordt de beoordeling van de verzekerde die feitelijke arbeid verricht veranderd. In plaats van een theoretische én een praktische beoordeling, waarna de laagste mate van

TER BESLISSING

Directie

Datum

15 januari 2024

Onze referentie

2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

2

arbeidsongeschiktheid leidend is, wordt bij deze doelgroep alleen nog een praktische beoordeling verricht. Hiermee wordt beoogd verzekeringsartscapaciteit vrij te maken en de wachttijden voor sociaal medische beoordelingen in te lopen.

Datum
15 januari 2024

Onze referentie
2024

- Het ontwerpbesluit heeft opengestaan voor internetconsultatie en UWV heeft een uitvoeringstoets uitgevoerd.
- De reacties uit de internetconsultatie hebben niet tot wijziging van het besluit geleid. De meest relevante opmerkingen worden hieronder bij 'Toelichting' kort besproken.
- UWV geeft aan dat het voorgenomen besluit uitvoerbaar is, mits in het ontwerpbesluit rekening wordt gehouden met een aantal gemaakte opmerkingen. Naar aanleiding hiervan zijn enkele wijzigingen in het ontwerpbesluit en de nota van toelichting aangebracht. Deze worden hieronder bij 'Toelichting' kort besproken.
- Het ontwerpbesluit is op 22 januari 2024 behandeld in de CWIZO. Besloten is dat het ontwerpbesluit kan worden doorgeleid naar de Ministerraad van 2 februari 2024.

Toelichting

Uitkomst CWIZO

- Besloten is dat het ontwerpbesluit onder voorwaarden kan worden doorgeleid naar de Ministerraad van 2 februari 2024.
- Ministerie van Justitie en Veiligheid en Ministerie van Financiën hebben ingestemd onder de voorwaarde dat vóór de MR van 2 februari 2024 overeenstemming wordt bereikt over de gevolgen voor de rechtsketen.
- De verwachting is dat het aantal bezwaar- en beroepzaken als gevolg van de maatregel gaan toenemen en dat daarmee ook de werklast en de kosten voor de rechtspraak en rechtsbijstand zullen toenemen.
- SZW dient mogelijke kosten bij andere departementen die voortvloeien uit de maatregel van dekking te voorzien. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen J&V en SZW, wat vóór vrijdag 26 januari 2024 tot overeenstemming op ambtelijk niveau moet leiden. Ook is toegezegd dat ambtelijk overleg zal plaatsvinden met de Raad van de Rechtspraak en Raad voor Rechtsbijstand. En?
- Indien met J&V afstemming bereikt wordt over de claim, is met het Ministerie van Financiën afgesproken dat SZW de dekking hiervoor definitief regelt bij de voorjaarsbesluitvorming.

Internetconsultatie

De meest relevante reacties zien op de nadelige effecten voor werkgevers, de rol van en toegang tot de verzekeringsarts en arbeidsdeskundige en mogelijke rechtsongelijkheid.

- Er wordt aangegeven dat er nadelige effecten zullen zijn voor werkgevers, doordat de theoretische schatting, die in sommige gevallen teñ opzichte van de praktische beoordeling tot een lagere mate van arbeidsongeschiktheid leidt, achterwege blijft.
 - Dit risico is in de nota van toelichting nadrukkelijk onderkend, er zijn maatregelen beschreven om dit effect te mitigeren en er is een inschatting gemaakt van de gevolgen hiervan.
- Meerdere respondenten uiten hun zorgen over de rol van en toegang tot de verzekeringsarts en arbeidsdeskundige. Aangegeven wordt dat de

praktische beoordeling op de dossierstukken uitgevoerd kan worden, er geen gesprek of spreekuur met de verzekeringsarts of arbeidsdeskundige zal plaatsvinden en dat de bevindingen van de bedrijfsarts leidend kunnen worden bij de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid.

- o Rond de beoordeling van de mate van arbeidsongeschiktheid gelden zorgvuldigheidseisen. De verplichting tot het uitvoeren van een verzekeringsgeneeskundig en arbeidsdeskundig onderzoek blijven ook na inwerkingtreding van dit ontwerpbesluit behouden. De mogelijkheid blijft bestaan dat de verzekeringsarts de verzekerde uitnodigt voor een (telefonisch) spreekuur, maar het is (en blijft) inderdaad ook mogelijk dat de verzekeringsarts de beoordeling uitvoert op basis van de stukken uit het dossier.
- Ten slotte uit een aantal respondenten hun zorgen over de mogelijkheid dat de beschreven maatregel leidt tot rechtsongelijkheid. Daarbij wordt met name de situatie benoemd van het mogelijk onderscheid tussen werkende en niet-werkende langdurig zieke verzekerden. Er wordt aangegeven dat de werkende verzekerde mogelijk een uitkering krijgt en de niet-werkende verzekerde niet, omdat een andere beoordeling wordt verricht (praktisch tegenover theoretisch) en de uitkomst daartussen kan verschillen.
 - o In de nota van toelichting is opgenomen dat het kabinet zich ervan bewust is dat voor gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemers de omstandigheid of zij in passend werk zijn hervat, een grotere rol gaat spelen.
 - o Het is belangrijk dat iedereen die kan deelnemen aan de arbeidsmarkt dat ook doet en dat werken daarom loont. Beschreven is dat de uitkomst van alleen een praktische beoordeling voor werkende gedeeltelijk arbeidsgeschikten leidt tot eenzelfde of, in enkele gevallen, hogere uitkering dan in de situatie waarin zowel een theoretische schatting als praktische beoordeling wordt uitgevoerd (geschat op zo'n 10%).
 - o Ook is een belangenafweging gemaakt tussen het te bereiken doel - verkorten van de wachttijden op sociaal medische beoordelingen en duidelijkheid verkrijgen over de uitkeringssituatie - en het mogelijk bevoordelende effect ten aanzien van werkende gedeeltelijk arbeidsgeschikten en daarmee nadelig effect voor de werkgever.

Datum
15 januari 2024

Onze referentie
2024-XXXXXXXXXX

Uitvoeringstoets UWV

- UWV heeft een uitvoeringstoets uitgevoerd op het ontwerpbesluit. Zij geeft aan dat het voorgenomen besluit uitvoerbaar is, mits in het ontwerpbesluit rekening wordt gehouden met een aantal door UWV gemaakte opmerkingen. Deze opmerkingen zien op een verwachte toename van herbeoordelingen en op het door de maatregel gewijzigde doel van het verzekeringsgeneeskundig en arbeidsdeskundig onderzoek.
- UWV heeft aangegeven dat door inwerkingtreding van het ontwerpbesluit de mogelijkheid ontstaat dat uitkeringsgerechtigden of diens (ex-)werkgevers een herbeoordeling kunnen aanvragen om een andere (hogere of lagere) mate van arbeidsongeschiktheid vast te laten stellen en daarmee een hogere, lagere of zelfs beëindiging van de WIA-uitkering te bewerkstelligen. Dit zou een averechts effect hebben op het beoogde doel van de maatregel, zijnde het verkorten van de wachttijden voor een sociaal medische beoordeling.

- Overleg met UWV heeft geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit, in die zin dat alleen feitelijke arbeid die in het verleden is verricht bij de beoordeling wordt betrokken, als eerder de mate van arbeidsongeschiktheid op deze arbeid is gebaseerd. Hiermee wordt verwacht het aanzuigend effect van aanvragen tot herbeoordelingen te beperken.
- Het UWV heeft verder opgemerkt dat met de maatregel het doel van zowel het verzekeringsgeneeskundig als het arbeidsdeskundig onderzoek wordt gewijzigd.
 - Hierover zijn we met UWV eens dat deze onderzoeken – in beperkte mate – worden gewijzigd. In verband hiermee is het ontwerpbesluit en de Nota van Toelichting aangepast.

Datum
15 januari 2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Uitvoeringskosten UWV

- UWV verwacht dat de maatregel leidt tot een toename van bezwaar- en beroepszaken. Met name van werkgevers die verwachten dat de maatregel financieel nadelig voor hen uitpakt door hogere uitkeringskosten.
- UWV schat in dat de extra bezwaar- en (hoger)beroepszaken over de gehele looptijd van de maatregel zorgen voor in totaal € 14,4 miljoen aan aanvullende kosten.
- Daarnaast verwacht UWV in 2024 € 1 miljoen incidentele kosten te maken. Het zwaartepunt van deze kosten ligt op aanpassingen in de (digitale) klantcommunicatie en het opleiden van arbeidsdeskundigen om volgens een nieuwe werkwijze te werken.
- Met het Ministerie van Financiën zijn afspraken gemaakt om de aanvullende uitvoeringskosten voor 2024 en 2025 toe te kennen, maar om de kosten voor 2026 en verder alleen toe te kennen indien uit monitoring blijkt dat het aantal bezwaar- en beroepszaken is toegenomen. UWV monitort het aantal zaken in de eerste maanden dat de maatregel is ingegaan, zodat in 2025 besloten kan worden of de aanvullende uitvoeringskosten toegekend worden. SZW dekt de volledige uitvoeringskosten uit artikel 11 (uitvoering).

Planning

- Na instemming van de Ministerraad kan het voorstel gelijktijdig naar de Tweede en Eerste Kamer worden gestuurd voor de voorhangprocedure.
- Na het doorlopen van de voorhangprocedure zal het voorstel voor advies worden voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State.
- Inwerkingtreding is beoogd per 1 juli 2024.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier MR	Ter ondertekening	
2	Ontwerpbesluit Wijziging van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten in verband met tijdelijke regels over het beoordelen van arbeidsongeschiktheid bij feitelijke arbeid	Bijlage bij verzending	

MSZW is akkoord
2/2

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

1/2 CKM

Aan Minister van SZW

nota

Verzending brieven Voorhangprocedure (tijdelijke)
Wijziging Schattingsbesluit

TER BESLISSING

Directie

Datum
15 januari 2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
31 januari 2024

Bijlage(n)
2

Aanleiding

Op vrijdag 2 februari 2024 staat het ontwerpbesluit tot wijziging van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten in verband met tijdelijke regels over het beoordelen van arbeidsongeschiktheid bij feitelijke arbeid op de agenda van de Ministerraad.

Als de behandeling in de MR voorspoedig verloopt kan het wijzigingsbesluit ten behoeve van de voorhangprocedure naar beide Kamers worden gestuurd. Met deze nota leggen wij de brieven aan beide Kamers ter ondertekening aan u voor.

Geadviseerd besluit

- Graag brieven ondertekenen en verzenden indien akkoord van de MR op 2 februari 2024.

Kernpunten

- In de Kamerbrief van 6 oktober 2023 over voortgang maatregelen sociaal medisch beoordelen en relevante WIA-onderwerpen is de tijdelijke maatregel 'Praktisch beoordelen' aangekondigd.
- Deze maatregel houdt - kort gezegd - in dat voor mensen die ten tijde van de WIA-beoordeling werken (of na de 1^e ziektedag), alleen op basis van hun feitelijke verdiensten een beoordeling van hun arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld en niet meer óók op basis van een vergelijking met de uitkomst van een theoretische schatting, zoals voor inwerkingtreding van dit ontwerpbesluit het geval is. Recent bent u uitgebreider geïnformeerd over dit ontwerpbesluit en de uitkomsten van de consultaties.
- Het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten kent een voorhangprocedure, waarbij het ontwerpbesluit aan de beide Kamers wordt voorgelegd.
- Na afloop van de voorhangprocedure, zal het ontwerpbesluit worden aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Inwerkingtreding is beoogd per 1 juli 2024.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
------------	------	-------	------------

1	Brief Tweede Kamer
Voorhangprocedure	Verzenden aan TK
2	Brief Eerste Kamer
Voorhangprocedure	Verzenden aan EK
3	Ontwerpbesluit
Schattingsbesluit	Verzenden als
bijlage bij brieven
TK en EK

Datum
15 januari 2024

Onze referentie
2024-